

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

9. De applicatione Missæ contra voluntate Superioris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

peccatum v. g. mendacij, quia, iam, pro pena ipsi debita satisfecit. Adde quod solutio ex natura sua supponit debitum, cum non possit intelligi aliquid solvi, nisi prius intelligatur aliquid deberi. His positis, sic urgetur ratio. Cum possit evenire in casu nostro, quod ille, qui cras oblaturus est stipem, vel est cras moriturus, illa Satisfactio non indigeat, non potest quid pro illo nunc solvi. Præterea, si nunc non indigeat, contingat verò, quod indigeat, quando petet Missam, vel quando morietur, sanè tunc frustrabitur solutio, quæ cum in potestate Sacerdotis non remanserit, ut omnes docuerunt *num. 2.* non poterit à Sacerdote tunc illi applicari.

5. Lege Marchinum *loc. cit.* apud quem invenies Decretum Sacre Congregationis talem anticipationem graviter prohibentis, tanquam novam in Ecclesia Dei, periculofam, & scandalofam, quem loquendi modum fortassè, sumpsit Sacra Congregatio à Suario de *Sacram. d. 79. sect. 9. §. Tertio inquiri potest*, qui dixit id esse inauditum in Ecclesia, & valde absurdum. Et quamvis nonnulli respondeant de hoc Decreto non constare autentice, tamen, aliquando tandem modo confirmari ab illo nostram sententiam nemo negat.

6. Ad rationes allatas *num. 2. & 3.* Respondeo. Et ad Primam quidem fateor, Deo notum esse, qui petitor est, sed dico Deum nolle acceptare illam Satisfactionem anticipatam, ne date videatur impunitatem peccandi. Immo addo, fortassè, nec aliquando posse, quia aliquando, pro illo signo, nondum supponitur debitum penæ.

7. Ad secundam, nego in casu nostro, saltem semper, esse solutionem anticipatam. Cum enim aliquando non sit assentialiter solutio, quæ ex se supponit debitum, nec solutio, nec anticipata solutio esse potest, quod si aliquando esse possit, iam dictum est, non acceptari à Deo.

8. Ad Confirmationem, esto Antecedens, de quo tamen mox *n. 9.* nego consequentiam, quia Capellanus, & verè solvit pro debito actu existente Animarum Purgatorij, & verè solvit pro debito celebrandi, quod contraxit ex contractu, quem accepit. Cappellaniæ, quorum neutrum est in casu nostro.

An aliquando sit licita, saltem in Capellano, licita Missarum Anticipatio.

9. Dictum est *num. 1. in Antecedente Confirmatione*, Capellanos posse anticipato solvere Missas à se dicendas. Sanè, in hoc dicto advertendum est, non semper ejusmodi anticipationem esse licitam. Si enim in fundatione Cappellaniæ implicite, vel explicitè caveatur, ut nulla hebdomada transeat, sine aliqua Missa, prævenite nequaquam licebit: tunc enim mens fundatoris est servanda, qui fortassè voluit, ut tale Altare, seu Ecclesia singulis hebdomadis honore Sacrificij decoraretur, vel voluit non succurrere Defunctis quibuscumque, sed Defunctis, qui successivè de sua familia v. g. vel Civitate decedunt. Nam propter hanc rationem, quæ facile præsumi in his fundationibus debet, cum Delugo de *Euch. d. 21. sect. n. 44.* non facile corrumperem prædicto Capellano ejusmodi Missarum præventionem; solum igitur in eo casu anticipatio Cappellani licita erit quando talia, vel similia incommoda non concurrunt.

De applicatione Missæ anticipatæ quoad Impetrationem.

10. Illud denique, hac super re notat Delugo *ibid. disput. 19. sect. 10. num. 209.* id quod hæcenus negavimus, non intelligi de fructu Impetrationis: nam licet non possit hodie v. g. satisfacere pro peccato admisso, possum tamen orare, atque adeo Sacrificium offerre pro impetrando auxilio, quo indigebo in futurum. Sic enim oramus. *Ora pro nobis peccatoribus nunc, & in hora mortis nostræ.* Et, *Ne proicias me in tempore*

senectutis, cum defecerit virtus mea ne derelinquas me. Dices: ergo licebit Sacerdoti Missam pro oblato stipem, quia iam licet saltem fructum Impetrationis. Sicut enim peccator, accepta stipem, celebrare pro peccato tali, qui Missam petat, stipemque offerat, sit capax Satisfactionis, sed solius Impetrationis diximus, ita in casu hoc præfenti.

12. Respondeo, negando consequentiam, enim peccator, quia satisfactio non licet nec ad solum Impetrationis fructum habet, nec consensus, ut ibidem diximus, præsumitur, quæ tamen consensus, in casu, de quo loquimur, non habemus, cum Fideles semper præsumantur velletur Sacerdotis, nullum impedimentum ponatur, quod satisfactio ipsis conferatur.

§. I X. De applicatione Missæ contra volumina Superioris.

1. Prælati præcipi Sacerdoti subdito subditi carum mortalium, vel excommunicationis, ut licet hoc mane celebraturus est, applicet Petrus, & Quarta primò, An Sacerdos sub mortali obligetur obedire. Secundo, an si non obediatur, Missamque, v. g. pro Antonio, valeat tamen Missa pro Petro, & Gulio sigillatim.

An peccet Sacerdos non applicans Sacramenta contra Prælati volumina.

2. Quoad primum, dico hanc questionem deprimi ab illa alia, An Superior possit subditis ita præcipere actus internos (talium enim Missarum applicatio in intentione consistit) ut præcipiente Prælati, quæ statim subditi obligationem applicandi Missam, & præcipit.

Non agimus autem quando obligatio applicandi Missam est radicata in obligatione iustitiæ, vel in aliquo particulari: tunc enim sicuti Sacerdos quilibet accepta stipem pro applicanda Missa pro Petro, & ex vi potestatem applicare tenetur, & sicuti, qui vovit dicere Missam pro tali re, utique pro tali re dicere obligatur, & præcipit, obligata ex iustitia elemosynarum, vel fratrum in Religione, ad applicandas tales Missas, potest præcipere subditis suis, ut tales Missas applicant, & non dubio sui tenentur, quia Superior, & subditi faciunt unum corpus Religionis, quæ, ut supponimus, & ad Missas obligavit, & ex alio capite Religiosi statim professi sunt per vota, in tali Religione, implere huiusmodi onera iustitiæ se obligant: non agimus tamen de his obligationibus, sed de obligatione, quæ a Superior potest imponere subditis, sive ex vi iustitiæ, quam habet in suos, ut habet Episcopus in Diocesis, sive vi voti religiosæ obedientiæ, quam habet Prælati Religionis in subditos.

3. Lege Fagundez præcept. *Ecl. 1. lib. 3. cap. 10. n. 10.* qui tamen ut etiam & aliqui recentiores, quia non distinguunt hæc quatuor, nimirum applicationem iustitiæ debitam, primò ex iustitia, Secundo ex voto religiosæ obedientiæ, non satis completè hanc materiam explicavit. Tertiò, ex Iurisdictione, Quartò ex voto Religiosæ obedientiæ. Cum igitur hic non agamus de Applicatione debita duobus prioribus modis, sed solum de duobus posterioribus, de quibus scilicet procedere debet questio, non hi cum illis immiscendi.

4. Porro præmittendum est, esse communem recentiorum doctrinam, à Prælati sive ex vi iurisdictionis, sive ex vi voti obedientiæ religiosæ, ut solent saltem contra niter emitti in Religionibus, non posse subditis præcipi actus merè internos, (quia sicuti Ecclesia vultus iudicat de interiori, sic nec de interiori præcipit) præcipi vero solum externos, vel saltem solum eos internos, qui per se conjunguntur cum externis, sive in esse, sive in

physico, sive in esse morali, non autem eos internos, qui solum per accidens eorum externis coniunguntur. Ita Doctores morales, n. 6. citandi.

5. Dixi (ex vi voti obedientiæ, ut solet communiter emitti) nam si quis, vel absolute, vel certe actum internum, vel sub conditione, si Prælatus ei actum internum imperaret: sanè tunc non esset obligatio ex vi horum duorum modorum de quibus agimus, sed ex vi illorum de quibus, ut modo diximus, quia res est contra, non agimus.

6. Quoniam igitur hæc, quam n. 4. diximus esse communis doctrina Suar. de leg. lib. 3. c. 20. & lib. 4. c. 1. & de censuris, disp. 4. sect. 2. Castrop. 1. 1. tr. 3. disp. 1. p. 6. Meroll. 2. 2. disp. 4. c. 4. dub. 1. 6. diff. 2. n. 224. quamque ut certam, seu saltem, ut probabilissimam suppono, statim apparet difficultas, an Applicatio Missæ sit per se conjuncta cum ipsa externa actione Sacrificij, conjuncta inquam in esse morali, ut ens morale conflatum ex multis actionibus est Missa. An solum per accidens. Si prius, poterit à Prælo præcipi, si posterior, non item.

7. Et quidem esse conjunctam per se, & non per accidens, adeoque præcipi à Prælo posse, subditumque peccato, nisi obediatur, docet prima sententia multorum. Ita Rodriq. Alcan. Tamburinus, Miranda quos sequitur Meroll. tom. 2. disp. 4. de leg. cap. 3. dub. 30. n. 331. quibus addit Sanchez lib. 6. in dec. cap. 2. num. 6. Rodriq. in comp. res. 102. n. 2. Ratio est (inquit Suarez de leg. lib. 3. cap. 2. n. 10.) quia licet intentio applicandi Missam pro aliquo non sit de necessitate Sacrificij, est tamen necessaria ad completam oblationem Sacrificij, & ad conferendum illi fructum ejus.

8. Non esse conjunctum per se, sed solum per accidens, quæ adeo non posse à Prælo præcipi, & propter ea, non peccare Sacerdotem, seu Religiosum, si in hoc non obediatur, docet secunda sententia aliquorum. Ita Laym. lib. 1. tract. 4. cap. 4. num. 13. Castrop. tom. 1. tract. 3. disp. 1. p. 6. n. 4. Ratio præcipua, & quæ difficulter solvi potest, ea est, quia nihil potest prælati in actu merè interno, ut esse communem sententiam fatebamur omnes n. 4. & 6. At talis applicatio est merè actus internus, quique adesse, & abesse facile à Sacrificio potest, unde valde per accidens, & extrinsecè est cum Sacrificio conjunctus, ergo, &c.

9. Ad rationem contrariam dictam n. 7. negari debet, intentionem applicandi Missam pro aliquo, esse necessariam ad complementum ejusdem: certè solum id verum esset de Applicatione Missæ, sive implicita, sive explicita pro Vivis, & Defunctis in universum, quod ad complementum Sacrificij, & ad fructum ejus sit necessaria applicatio, pro hoc determinato, (de quo nos loquimur) nunquam admittit ipsam Suarez, quia secus, si Sacerdos faceret Sacram pro Vivis, & Defunctis, & non determinaret pro hoc, vel illo specialiter, relinqueret aliquod complementum necessarium Sacrificij, atque adeo peccaret, quod nemo dixit. Adde quod oratio, jejunia, elemosynæ ordinata sunt à Deo, ut ipsa offerantur pro Vivis, & Defunctis, & præter meritum ea facientis applicantur ad satisfaciendum, & impetrandum, & tamen nemo dicit, quod ad complementum eorum pertinent determinata applicatio pro hoc vel illo particulari. Ita ergo in casu nostro.

10. Juvat verba Castropalai loc. cit. pro hac sententia hic exhibere. Ex quo fit, (inquit) nunquam Ecclesiam præcipere fidelibus ut in oratione fundenda hanc, vel illam intentionem habeant, quia hoc esset præcipere directè actum internum; solum enim præcipi in necessitatibus, orationes fundere, jejunia sustinere, elemosynas erogare, sed nihil de intentione specialiter & sine.

11. Juvat iterum verba Layman. loc. cit. asserere. Non potest tamen (ait) facile Legislator, aut Prælatus sub peccato obligare subditos ad habendam intentionem aliquam, vel internam dispositionem accidentalem, seu non pertinentem ad substantiam moralem operis præcepti v. g. ut jejunia, & orationes fiant in statu gratia; vel ut orationes, & Sacri-

ficia Deo offerantur ad particularem aliquam intentionem sicuti notavit Suar. l. 4. de leg. c. 13. c. 16. (addo & n. 14.) & disp. 6. de cens. sect. 3. n. 20. Videtur error Typographi potius disp. 4. de cens. sect. 2. n. 20. Adde & l. 3. de leg. c. 9. n. 9.) Hæc Laym. ubi notat ipsum putasse Suar. ill. pro sua, hoc est, pro secunda sententia, sed certè Suarez expressè contra illam est in loco à nobis allato sup. n. 7. ex ejus tamen doctrina allata in locis his citatis à Laym. verè colligitur prædicta secunda sententia.

Dices Layman. loc. cit. sic addit Prælati tamen secularibus paulo major potestas competit, ratione voti obedientiæ, &c. Respondeo. In his verbis solum Layman docet quod votum possit esse de actu interno, & quod Prælati actum internum imperare possunt, quoties votens ex suo voto obedientiæ implicite, vel explicite id intendit, quod est idem, quod nos supra notavimus num. 5. ut ex ipsius verbis, si accuratè legantur, videri potest, nihil igitur docet contra prædicta.

12. Ex his duabus sententiis prior magis communiter recipitur, posterior tamen est probabilis, & tuta, ut patet ex ejus solidis rationibus.

13. Illa tamen pro secunda hæc sententia est calumnia diluenda. Si enim (aiunt March. de ord. tr. 3. c. 33. n. 4. Gav. in Rubr. Miss. p. 3. tit. 1. n. 28. ibique, Faxinellus) Prælatus religionis nequit suis præcipere applicationem Sacrificij, onera, quæ habent monasteria de persolvendis Missis subjacerent dubitationi, an persolvantur, quia subditi ad persolvendum, obligati à Prælati non poterunt: sed facile diluitur, nam ad onera habituralia, cum ea sint fundata in obligatione justitiæ ipsi subditi obligantur, illaque exigere possunt Prælati, ut n. 3. diximus; onera verò quotidiana, seu manualia, si Prælatus potest acceptare nomine Monasterij, acceptatque, subditi propter eandem rationem justitiæ obligantur; secus non est mirum ad ea non obligare subditos posse: quia tunc Prælatus solus contrahit nomine proprio.

Quamam sint illa habitualia, consulat quisque suæ Religionis leges, & qui est ex Societate Jesu, legat Suar. num. 4. tom. de Relig. tract. 10. lib. 8. cap. 2. n. 5. & cap. 3. n. 3. qui nostros ab hujusmodi obligationibus sub peccato liberat solumque in uno casu obligat, quando scilicet alicubi fortè aliqua Sacrificiorum obligatio suscepta sit, ut annexa alicui Ecclesiæ, quam Summus Pontifex alicui Collegio Societatis (id quod rarissimum est) univisset.

Cui profit Missa applicata contra voluntatem Prælati, vel contra justitiam?

14. Quoad secundum quod n. 1. proposuimus. Dico certum mihi esse, quidquid dicant Marchinus de ord. tr. 3. p. 2. c. 33. num. 3. Gavant. in Rubr. Miss. p. 3. tom. 12. num. 28. Diana p. 2. tract. 14. res. 7. Deum non respicere ad debitum Sacerdotis, sed ad voluntatem ipsius, quare Missa contra voluntatem Prælati eam habentis applicari v. g. pro Petro, applicata sive licite, sive illicite pro Antonio, Antonio proderit, & non Petro. Et Missa, quant propter stipem acceptam debebat ex justitia Sacerdos Titio, applicata sive per malitiam sive per in advertentiam ab eodem Sacerdote alteri, v. g. Caio, Caio proderit, non vero Titio. Ita Rodriq. in comp. res. 102. Portella in dub. Reg. v. obedientia n. 1. De lugo de Euchar. d. 19. sect. 10. à n. 210. Hurtad. de Sacrif. disp. 3. diff. 16. Ratio præcipua est, quia Minister offerens Missam, non est Prælatus, sed sacerdos, cui dictum in Ordinatione est, Accipe potestatem offerendi Sacrificium pro vivis, & defunctis. Ergo ad ejus applicationem respiciet Deus, & non ad applicationem cujuscumque alterius. Unde nihil valebit applicatio Prælati, nec quæcumque irritatio voluntatis sui subditi, quam vellet Prælatus intentare, quia in hoc à Christo omnium Domino, & Superiore liberam facultatem habet Sacerdos, & consequenter à nulla humana potestate restringibilis.

lem: & sicut licentia concessa mihi à Generali omnium Superiore non potest restringi ab alio Superiore inferiore: ita hic.

15. Ex his infero Primò, Si Sacerdos contra voluntatem prælati, applicat Antonio v.g. Missam, posse quantum est ex vi j. stititæ, accipere stipendium ab eodem, jam enim fructum Missæ, ipse Antonius lucratur, & Prælatus sciens contra suam voluntatem jam esse Missam Antonio applicatam, ad nihil tenetur, quia Anton. totum illud, quod per stipem postulabat, acquisivit.

16. Infero secundò. Si è contra alteri applices Missam, non verò illi à quo stipem recepit, semper relinquitur tenetur, quia Deus respiciens non ad debitam, sed ad habitam à te voluntatem, Sacrificij emolumentum illi non attribuit.

17. Infero tertio. Si quis applicet sic Missam, *Applico pro ea anima quam vult Deus*; tunc Sacrificium, nulli prodesset, sed remanere ejus fructum in Thesaurò Ecclesiæ. Ita Vasq. de Sacris d. 23. cap. 1. num. 7. contra aliquos contrarium sentientes. Ratio est jam dicta, quia, ex ipso Christi instituto, Sacerdotis, non vero Dei est applicare fructum Missæ. Determinet igitur in hanc, vel similem modum Sacerdos: *Offero pro ea anima, quam Deus videt magis indigere, vel minus indigere, &c.* nam sic, quia determinata est Sacerdotis intentio, utique juxta illam acceptabit Deus. Pari modo Ecclesiæ quando ex stipendio annuo debent multas Missas pro variis defunctis, satis erit si celebrantes applicant pro iis, quibus eo die v.g. illæ Missæ debentur, eas enim Deus videt quibus debeantur, quamvis sit melius eorum distindere meminisse, ut ex se patet. Ita Fraxinellus de oblig. sac. sect. 7. §. 7. num. 7.

§. X. De tempore, quo intentio applicandi alicui fructum Missæ, elicienda est.

EGo hodie Sacram à me cras operandum applico pro anima Petri, vel (eodem enim est ratio) Sacra omnia per totum annum à me celebranda applico pro anima ejusdem, nec talem intentionem unquam revoco, efficaciter est ita, ut satis sit ad hoc, ut fructus Missarum Petro attribuat.

2. Dico, quamvis non esse satis contendat Vasq. de Sacram. disp. 38. c. 6. alique apud Delugo d. 8. de Sacram. sect. 6. num. 92. tamen cum communi sententia, immo, & praxi timoratorum satis esse. Ita Suard. de Euch. d. 13. sect. 3. §. Dico secundo Bonac. Mol. Diana apud eundem Delugo n. 93. Ratio est, quia hoc Sacrificium institutum est, ut administraretur humano modo, & more; quare, sicut homines solent dispendere, de rebus quæ erunt in sua potestate, etiam antequam sint, sed pro tempore, quo erunt, nunc scilicet, pro tunc, dispositione tamen non retractata, sic disponere poterit Sacerdos, cujus arbitrio Deus commisit fructum Missæ applicandum.

3. Sed quid, si quis nondum Sacerdos applicet Missas, quas post ordinationem celebraturus est, nec postea hujusmodi applicationem, vel retractat, vel renovat?

Dico id etiam satis esse; cum ratio, modo dicta, in hoc etiam casu, valeat. Licet enim nunc nondum sit Minister Christi, tamen postea. Sicut si quis sciens, cras v.g. fore in Prælatum eligendum, det nunc aliquam licentiam, pro die crastina, valebit utique licentia, quia consensus ille non retractatus judicatur humano more, durare, pro tempore acceptatæ potestatis. Sic Delugo ibid. n. 97.

4. Intentio ergo applicandi potest elici ante, immo multo ante quam Missa celebretur, posse autem in ipsa Missa ante Consecrationem, & apertum esse tempus, in primo Memento, non est dubium.

5. Observat autem Hurtadus disp. 3. de Sacram. diff. 10. quando unus Sacerdos tantum consecrat Corpus, & postea alter, defectum prioris supplet, consecrat Sanguinem, ad hunc posteriorem pertinere applicare Sacrificium? quia iste solus, utpote perficiens essentialiter

Sacrificium, dicitur sacrificare, & ideo non intentioni priori se conformare. Ob eandem rationem Sacerdotem, qui facta Consecratione Corpus, dum applicuit, posse applicare ante Consecrationem Calicis, & qui applicuit uni posse ante consecrationem alteri applicare, hujusque fore fructum Missæ, per rationem. Ratio est eadem, quia nimirum, consecrationem, perficitur Sacrificium, & consequenter totum hoc dicitur sacrificare, atque adeo ante illam superius terit applicare.

6. Remanet tamen difficultas, an possit trahere in secundo Memento Defunctorum, & in toto re ante Consumptionem specierum.

Dico in nostra sententia, quæ colligi potest ex c. 1. §. 1. n. 1. per quam tenuimus in consecratione se sufficientem destructionem victimæ, & acceptationem consistere Sacrificij essentiam, non posse. Ita Hurtadus. Ratio est, quia applicare Sacrificium morte hominis cui suos Ministros conformes se velle reddere, Christus Dominus, ut modo monuimus, nihil nisi offerre actionem sacrificandi in obsequium, non solet inter homines, & fortasse non potest inter quicumque alicujus offerri actio jam facta, v.g. gratia facta, & facienda, quia, si jam sit facta in vitam, nullum finem, non potest deinde intelligi fieri in prædicti v.g. obsequij: Adde quod Sacerdos, ut supra n. 2. diximus, non potest conservare fructum sacrificij, & deinde conferre, &c.

7. Dixi autem (in nostra sententia) nam quædam Bellar. aliorumque apud Hurtad. disp. 1. de Sacram. cens Sacrificij essentiam consistere in consecratione, mul, & in consumptione, est satis probabilis, prædicta etiam erit, posse applicari fructum Missæ, toto tempore ante prædictam consumptionem; quia jam in hac sententia, offertur actio facienda, non jam facta.

§. XI. Cui pro sit fructus Missæ, quando Sacram. applicasset uni, deinde applicet alteri.

Sacerdos hodie Missam à se crastina die celebrandam applicat pro Petro, à quo v.g. stipem accipit, cras deinde applicat pro Antonio, cujusnam erit fructus si Petri, ad nihil aliud, pro ipso tenetur Antonio, utique tenebitur Petro relata.

2. Sunt in hac dubitatione distinguendi quatuor casus. Primus casus. Si memor applicationis quomodo habuisti pro Petro, illam applicationem respicias, applicas hodie eandem totam Missam pro Antonio, Antonioque derit Missa. Quæ est certa, & communis doctrina, quod posterior voluntas, clare priorum revocat.

3. Secundus casus. Si pariter memor applicationis habuisti, qua applicasti Missam pro Petro, æque tantam totam applices hodie pro Antonio, nullo modo mutando priorem applicationem externam, nec uti potest Missa. Ratio est, quia cum hæc duæ voluntates fuerint contrariæ, per quarum unam vis idem, quod per alteram, non vis: intendis impossibile, atque adeo non intendis; & Deus perinde se habebit in hoc casu, ac si prior applicasset, de quo mox §. 12.

4. Dixi autem (totam Missam) nam si partem fructum uni, partem alteri velis applicare, utique partialiter applicas utrique, sed cum obligatione relatiendi, utque ulterius alterutri debes, ut ex se constat.

5. Tertio casus. Si immemor applicationis pro Petro hesternæ die factæ applices hodie pro Antonio, applicas modo te gerere potuisti. Primo extraordinario quodam modo, si scilicet heri ita Sacram. voluisti pro Petro applicare, ut talis applicatio præteriret contra dictam applicationem à te etiam per oblivionem faciendam, ut expressè heri intendisti. Et in hoc quidem evenit, si proderit Petro, cui primo sub tali universalis voluntate applicasti. Ratio est: quia illa tam universalis applicatio omnibus aliis futuris applicationibus est præferenda.